

ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾದುದು

೨೫೫ 153 Volume 153	೨೫೫೫೫೫, ೨೫೫೫೫೫, ೫೫೫ 31, 2018 (೫೫೫ 10, ೫೫೫ ೨೫೫ 1940) Bengaluru, Thursday, May 31, 2018 (Jyeishta 10, Shaka Varsha 1940)	೫೫೫ 22 Issue 22
--------------------------------------	--	-----------------------------------

ÁÚ 5

„PÁġgż aÄvÄ SÁ, V eÁ»ÄgÁvÄU¼Ä, -ÆÄP, ÄªÁ DAIÆÄUz
eÁ»ÄgÁvÄU¼Ä, £ÄªÄPÁw , «ÄwU¼Ä eÁ»ÄgÁvÄU¼Ä

Cg t¹ E⁻ÁS

$$^a \ddot{A} \ddot{R} \ddot{C} g t \ddot{A} g P i u \ddot{A} \Phi P \ddot{A} j \text{ } ^o \ddot{A} U \ddot{E} D \ddot{A} i \ddot{A} i \text{ } \Psi \ddot{A} \Phi P \ddot{A} g, \text{ } ^a \ddot{A} \ddot{E} \ddot{A} \ddot{E} g \ddot{A} \text{ } ^a i v, \text{ } ^a \ddot{A} \ddot{E} \ddot{A} \ddot{E} g \ddot{A}$$

C¢,ÆZ£

AS: J2/1 SAΦ/C.«Ä/£Ä.£Ä/«^a-58/2018-19 ΦΕÁΑΡ: 21.05.2018

24 Cg t | «ÄP|P °ÄzU½U £Äg £ÄªÄPÁw 2018-19

,PÁðgz Cç,ÆZE ,ASİ: J¥İEE 61 J¥İJEİf 2013, ÇEAAP: 05.12.2014 g PEAðİP Cgtİ
 E-ÁSÁ ,ÁaU¼Á (EÁaAPÁw) (wzÁ¥r) ÐAİaAU¼A, 2014 gAv Cgtİ E ASaİa aÆ,Æga aİvz EAUGoÆ¼
 o° ,AgQv ¥z±, oAt,ÆGÁ «ÁUz 20 oÁU/E 4 Cgtİ «ÁPP (¥j²µ ¥AUq (Local Dwelling Tribes)
 (ÁİP-ÁUİ) MİÁ 24 oAzU¼U EÁg EÁaAPÁwUÁV C°ð CİyðU¼Az CfðU¼EÁ D°Áo,ÁVz. F EÁaAPÁw ¥QaİAU aÄRİ
 Cgtİ ,AgPuÁÇPaj, aÆ,ÆGÁ aİv, aÆ,ÆGÁ EªgÁ DAİİ ¥ÁÇPÁgªÁVgªÁVg.

1. Cfđ , ° , Äª «ZÁ£:

[illegible]

11. dEi cEÁAP zîrÂPj, Âa ¥aiát ¥v, ±PtP ¥aiát ¥vU¼Á, eÁw/¥aUð zîrÂPj, Âa ¥aiát ¥vU¼Á, UÁ«ÄÁt, PElq aiÁziªÄ, AiEÄdEÁ ogÁ²v, PÁµgÆÁUcAz UätªÄÄR °ÆAcz SUi aEziQÁAiª ¥aiát ¥v, ÊoP, Âa zîrÂPgt ¥aiát ¥vU¼ÆÄ, ÄöEi aiÁr E-ÁSÁ a"i, ÊmiU Cfð, °, Âa a¾¼Aiª° C¥i-ÆÄqí aiÁqvPzÄ, F PÁjvª ¥Eitð aiÁ»wAiÁEÄ Cfð, °, Âa a¾¼Aiª° a"i, ÊmiE° w½, -ÁUaiªÄ. C"lyðAiÄÄ Aiiªª ¥aiát ¥vªEÄ Cfð, °, Âa a¾¼ C¥i-ÆÄqí aiÁrgÁvÁgAiEÄ CzÄ ¥aiát ¥vªEÄ J-Á °Avz®Æ ¥jUtEu vUzÁPÆ¼-ÁUaiªÄ. EzEÄ Aiiªª °Avz°AiÁE Sz-Áau aiÁq®Ä CÁPÄ±«gªai¢®.

1.2. On-line ^aÄSÄvg CfðAiÄÄÄ ÇÉÄP: 11.06.2018 jAz 10.07.2018 gAzÄ ,Ae 4.00 UAmAiÄ^agU , °, §°ÄzÁVgÄvz.

1.3. Cfđ ±Ä®:

„ÄäÄÄÄ“ aUð, IIA, IIB, IIIA, IIIB ¥aUðU½U „Äjz C“yðU½U Cfð ±Ä® gÆ. 100.00 + „ÄäÄ ±Ä® gÆ. 20.00
 ¥j²µ eÄw, ¥j²µ ¥AUq aÄÄ ¥aUð-1 P „Äjz C“yðU½U Cfð ±Ä® gÆ. 50.00 + „ÄäÄ ±Ä® gÆ. 20.00.
 On-line £° Cfð „°z £Avg, aÄÄCv Cfð ¥wÄÄÄÄÄ vUZÄPÆAQÄ, E-¥äaw „ÄÄÄÄ«gä CAZ PZÄjÄÄ°
 aÄÄCv Cfð ¥wÄÄÄÄÄ vÄÄj¹, F aÄÄ° oÄÄgÄa Cfð ±Ä® aÄÄ „ÄäÄ ±Ä®aÄÄ C“yðU½U ¥äaw, vPZÄ. **Cfð
 ±Ä® ¥äaw, ®Ä C£ÄP: 11.06.2018 jÄz 13.07.2018 g aÄÄÄÄ 2.30 g aGu DVgÄvz.**

ÆZE: On-line £° CfðAíÆÁ, °, zÁ ÉÁgáÁV PÆjAíÁgí, ÉÆAZÁ-ÁV CAZ, ÁzÁgt CAZ, ááázÁÁ EvÁíÆ «zÁEU%, ááSÁAvg P%»¹z CfðU%ÆÁ wg, íj, -ÁUÁáíZÁ.

Cgtí «ÁPP °Áz: MÍÁ 24 °ÁzU%Á:

áÁv£ ±Át: gÆ.18600-450-20400-500-22400-550-24600-600-27000-650-29600-750-32600

Cgtí «ÁPPg SÁ° °ÁzU% «ÁÁ, -Áw áVÁðPgt F P%VÆAwz:

P, A.	Cgtí «ÁÚ	°ÁzU% , ASí
1	ÉÁUg°Æ% °Á° , AgQv ¥zÁ±	24

2. °ÁzU% «ÁÁ, -Áw áVÁðPgt:

Cgtí «ÁPPg SÁ° °ÁzU% «ÁÁ, -Áw áVÁðPgt F P%VÆAwz.

2.1. ÉÁUg°Æ% °Á° , AgQv ¥zÁ±, °Át , ÉgÁ «ÁÚ - 24 °ÁzU%Á

ÉÁUg°Æ% °Á° , AgQv ¥zÁ±, °Át , ÉgÁ «ÁÚ áÁí!Áí° Sgáá ¥Etð Cxáá ÁÚ±B VÁ@ÆPÁ ¥zÁ±U%° 1EÁ vgUw-ÁAz 7EÁ vgUwAíÁagU Cí¹¹gá° °ÁUÆ F «ÁÚ áÁí!Áí CgtíU%° áÁ¹, Áa ¥j²µ ¥AUqPí , Ájz SÁqPIÁ dÉÁAUU%Áz eÁEÁ PÁgÁs, PÁqÁ PÁgÁs, °Q!Q, , ÉÁ°U, , ÉÁ°UgÁ, ÁíÁgá, UEqÁ, EgÁ%gí, EgÁ°UÁ, PÆqUÁ, áÁ@PÁr, áÁ-ÉPÁr, áÁ-ÁgÁ, áÁázÁ áÁvÁ vÉÁq ¥AUqU%U , Ájz CíyðU%U MÍÁ 20 °ÁzU% ¥íQ ±ÁPqÁ 50 ÁÚz °ÁzU%ÆÁ CAzg 10 °ÁzU%ÆÁ F áÁÁ-Át¹z Forest Dwelling Tribes CíyðU%U «ÁÁ, °j, -ÁVz °ÁUÆ 4 ÁPí-ÁUí °ÁzU%Á , ÁjzAv MÍÁ 14 °ÁzU%Á Forest Dwelling Tribe CíyðU%U «ÁÁ, °j, -ÁVz.

áÁÁ@Aq ¥j²µ ¥AUqPí , Ájz SÁqPIÁ dÉÁAUz CíyðU%Á 1EÁ vgUw-ÁAz 7EÁ vgUwAíÁagU Cí¹¹z ±Á-Áíá áÁÁSÆÁ¥ÁzÁÁíÁjAz zérÁPgt ¥vªEÁ ¥qzÁ , °, ÁáíZÁ °ÁUÆ áÁ, íy/4z SÚ , ÁSÁc¹z v°²Á-ÁgígªjAz zérÁPgt ¥vªEÁ ¥qzÁ , °, ÁáíZÁ.

G½z 10 °ÁzU%ÆÁ ÉÁUg°Æ% °Á° , AgQv ¥zÁ±, °Át , ÉgÁ «ÁÚU P P%PAqAv áVÁðPj, -ÁVz.

¥ªUð	, áV% «ÁÁ, -Áw						MÍÁ
	, ÁáíÆí	áíáf , íp	PÁµgÆÁUcAz UÁt áÁÁR °ÆAcz Cíyð	ÁíÆÁdÉU%Az µgÁ²vUÆAq PÁíÁÁSz Cíyð	UÁ«ÁÁt	PÆíq áíÁziáá	
¥j²µ eÁw	-	1	-	-	1	-	2
, ÁáíÆí C°ðv	2	1	-	-	2	-	5
¥ªUð I	-	-	-	-	1	-	1
¥ªUð II (J)	-	-	-	-	1	-	1
¥ªUð II (©)	-	-	-	-	1	-	1
MÍÁ:	2	2	-	-	6	-	10

«±Áµ ,ÆZE: , PÁðj Cc,ÆZE , ASí: r!JDgí 52 J, íDgíDgí 99, cÉÁAP 29-11-2002 g ¥PÁg Cgtí «ÁPP °ÁzU%U ÉÁg ÉÁáÁPÁw áÁÆ@P CíyðU%ÆÁ wð áíÁqÁa , Az´ðz° CAU«P@ CíyðU%U «ÁÁ, -ÁVgÁa «ÁÁ, -ÁwAíÁrAíÁ° PÁµgÆÁUcAz UÁt áÁÁRgÁVgÁa CíyðU%ÆÁ áíÁv wð áíÁq@Á CªPÁ±«gÁvz. PÁµgÆÁUcAz UÁt áÁÁRgÁVgÁa CíyðU%U ÁííáíZÁ «zz CAU«P@v Eg´ÁgzÁ.

«ªgu: "PÁµgÆÁUcAz UÁt áÁÁRgÁVgÁªªgÁ (leprosy cured)" JAzg PEÁÐIP ÉÁUjP , ÁªÁ (, ÁáíÆí ÉÁáÁPÁw) áÁíªªU%Á 1977g° Cxð¹¹gÁªªVÁVz. F ¥zz Cxð «ªgu F P%PAqAwz:

Leprosy cured means any person who has been cured of leprosy but is suffering from

- Loss of sensation in hands or feet as well as loss of sensation and paresis in the eye and eyelid but with no manifest deformity;
- Manifest deformity and paresis but having sufficient mobility in their hands and feet to enable them to engage in normal economic activity;
- Extreme physical deformity as well as advanced age which prevents him from undertaking any gainful occupation; and the expression "leprosy cured" shall be construed accordingly.

3. C°đv aÄvÄ ¢\$Az£U¼Ä:

3.1. «zÁi°ðv: Cfð ,°,® ¢U¢¥r1z PÆEAIÄ ¢ÆÁAPzÆ¼U F P¼PAq «zÁi°ðvAiÄEÄ C·iyðAiÄ
°ÆA¢q·ÄPÄ.

Cgtl «ÄPp °Äz:	J, i, J, i, J i.1. vguW Cx ^a Á vv ^a iÁÉ ¥jÄPAiÄ° vÄUöqAiiÄVg°ÄPÄ.
----------------	---

3.2. ^a AiÆÄ«Äw:

Cϕ.ÆZEaiÄ ϕEÁAPP CγđAiÄÄ Pαμ 18 αμđ aAiÄ.£Ä ¥Egē¹qvPzÄ.

Cϕ,ÆZ£AiÄ ϕ£ÁAPP| Ujμ ^aAi/£Ä«Äw «^agU¼Ä P¼V£Awz:

3.2.1	¥j²µ eÁw, ¥j²µ ¥AUq aÁvÄ ¥aUð-I	Ujµ aAiEÄ«Áw 33 aµðU¼Ä
	¥aUð IIJ, II©, IIIJ, III©	Ujµ aAiEÄ«Áw 32 aµðU¼Ä
	,Aa iAEi C°ðv	Ujµ aAiEÄ«Áw 30 aµðU¼Ä
3.2.2	Cg t i ¥ÁgPjU aAiEÄ«Áw: C¢,ÆZE ¢EÁAPP Cg t i E¯ÁSAiÄ° P¢µ 5 aµðU¼, ¨AaAiEÄ Cg t i ¥ÁgPgÁV ¥Æg¹zÄ ¥, ¨Av Cg t i ¥ÁgPgÁV, ¨AaAiÄ° EzÄ ¢²v UËg a²zE aEÄ ¥qAiÄAwgÄa Cg t i ¥ÁgPjU a iÁv F P¼VE Ujµ aAiEÄ«Áw CEAiÄaÁUÄa i zÄ.	
	¥j²µ eÁw, ¥j²µ ¥AUq aÁvÄ ¥aUð- I	Ujµ aAiEÄ«Áw 43 aµðU¼Ä
	¥aUð IIJ, II©, IIIJ, III©	Ujµ aAiEÄ«Áw 42 aµðU¼Ä
3.2.3	,Aa iAEi C°ðv	
	Ujµ aAiEÄ«Áw 40 aµðU¼Ä	
	a iÁ f , ¨¢PjU aAiEÄ«Áw: , ¨±, ¥qU¼°, ¨Aa , °¹ ¢AiÄa iAEÄ, ¨Ág ¢aÁw / r aE©¯, ¨ÁµEi (Demobilisation) Cx aÁ jmAzi aÁAmi (Retrenchment) °ÆA¢z a iÁ f , ¨¢P C ¨i yðU¼U C a gÄ Aii a ¥aUðP, ¨Áj gÁvÁgAiE D ¥aUðP a ¨Ä°E , AS: 3.2.1 g° ¢U¢¥r¹z Ujµ aAiEÄ«ÁwU C a gÄ Jµ a ¨µð , ¨±, ¥qU¼°, ¨Aa , °¹ g a gEÄ Cµ a ¨µðU¼U a ¨ÆgÄ (3) ¨µð , ¨Áj¹zg Jµ a ¨µðU¼U a i zEÄ Cµ a ¨µðU¼, r °PAiEÄ ¢aq¯ÁUÄa i zÄ.	

«**g**u: «^aiÁf ,^əp» JAzg PÉÁĐIP ÉÁUjÁP ,^áá^á (,^áá^áiÁÉi ÉÁ^áÁPÁw) ɁAi^áÁU^áÁ, 1977 g° Cx^íđ¹g^áAvÁVz. F ʏzz
Cxđ «^aqu F P^{1/4}PAqAwz:

ΡΕΑΘΙΡ ΕΑΥΙΡ, ΆΑ (ΆΑΙΑΕΙ ΕΆΑΡΑΨ) ΑΙΑΑ ΑΥ/4Α 1977q ΑΙΑΑ 2(1)(i):

“Ex-Serviceman” means a person, who has served in any rank (whether as a combatant or as non-combatant) in the regular Army, Navy and Air Force of the Union but does not include a person who has served in the Defence Security Corps, the General Reserve Engineering Force, the Lok Sahayak Sena and the Para Military Force; and

- (a) Who has retired from such service after earning his pension; or
- (b) Who has been released from such service on medical grounds attributable to military service or circumstances beyond his control and awarded medical or other disability pension; or
- (c) Who has been released otherwise than on his own request from such service as a result of reduction in establishment; or
- (d) Who has been released from such service after completing the specific period of engagement otherwise than at his own request or by way of dismissal or discharge on account of misconduct or inefficiency and has been given a gratuity;

and includes personnel of the Territorial Army of the following categories, namely:-

- (i) Pension holders for continuous embodied service;
- (ii) Persons with disability attributable to military service; and
- (iii) Gallantry award winners.

Explanation: The persons serving in the armed forces of the union, who on retirement from service, would come under the category of "Ex-Serviceman" may be permitted to apply for re-employment one year before the completion of the specified terms of engagement and avail themselves of all concessions available to ex-servicemen, but shall not be appointed to a State Civil Service or Post until they are permitted to leave the uniform.

4. $1\tilde{A}P\tilde{E}v$ C f $\partial U_{1/4}$ $\forall q\acute{A}^a\tilde{A}\pm\partial/\varepsilon\tilde{A}^a\tilde{A}P\acute{A}w$ «zÁE

PEÁÐIP Cgti E-ÁSÁ, ÆAU¼Á (EÆaAPÁw) (wzÆ¥r) ÐAiÆaAU¼Á, 2014 g CEAiÆ °ÁU/E ¥, Æv ZÁ°AiÆ°gÆa «ÄÄ, -Áw ÐAiÆaiaÆÄ Ág «ÄÄ, -Áw aVðÐgt aiaq-ÁVz. 1Æþj, -ÁUÆa Cfðu¼° wð aiaRgÆa aia»w/«a gU¼ DzÁgz

CEÁiÁ C°ð C°yðU%U áÁE° ZÁR-/¥aiát ¥vU% ¥j²ÁE, zÉ»P vÁ½P, zÉ»P PÁiÁð, áxðv ávÁ zÁ°zÁqðv ¥jÁPU%U, Eav CEÁAPZAZÁ °ÁdgÁU°Á w½, ÁUÁalZÁ, zj, Eav CEÁAPZAZÁ C°ð C°yðU%Á áÁE° ZÁR-/¥aiát ¥vU%EÁ ¥j²ÁE°U áÁRi Cgti, AgPuÁCPÁj °ÁUÆ DAiÁ ¥ÁCPÁg E°g JzÁgÁ °ÁdgÁ¥r, ÁPÁ.

zÉ»P vÁ½P ¥jÁPAiÁ° C°ðv °EAÇz°gá aiÁv áÁAÇE °Avz zÉ»P PÁiÁð, áxðv ¥jÁPU C°ðv °EAzÁvÁg. zÉ»P PÁiÁð, áxðv ¥jÁPAiÁ° C°ðv °EAÇz C°yðU%Á aiÁv áÁAÇE °Avz zÁ°zÁqðv ¥jÁPU C°ðv °EAzÁvÁg. zÁ°zÁqðv ¥jÁPAiÁ° C°ðv °EAÇz C°yðU%Á aiÁv áÁAÇE °Avz áÁE° ZÁR-/¥aiát ¥vU% ¥j²ÁE°EiÁ° CfðAiÁ° E°ÁEÇ¹gá aiÁ»w/«°gU%U ¥EgP ávÁ, jAiÁz áÁE° ZÁR-/¥aiát ¥vU%EÁ C°yðU%Á °ÁdgÁ¥r¹z C°yðU%U aiÁv áÁAÇE °Avz °Tv ¥jÁPU °ÁdgÁU°Á C°ðgÁUÁvÁg. DAiÁ CEU%AZÁ EqaíÁá zÉ»P vÁ½P, zÉ»P PÁiÁð, áxðv ávÁ zÁ°zÁqðv ¥jÁPU% ¥°vÁA±°EÁ DAiÁ CEZAZÁ DAiÁ ¥ÁCPÁg DAiÁ ¥jÁPÁ PÁAZU%° ¥PI¥r, Áagá.

áÁE° ZÁR-/¥aiát ¥vU% ¥j²ÁE°EiÁ° CfðAiÁ° E°ÁEÇ¹gá aiÁ»w/«°gU%U C¥i-ÆÁqí aiÁrgÁá aiÁ»w/«°gU%U ZÁR-/¥aiát ¥j²ÁE°EiÁ° áÁ° °ÁdgÁ ¥r, Áa ZÁR-/¥aiát AiiÁalZÁ jÁWÁiÁ UÆAZ°/ áwjp ZÁR-/¥aiát ¥vU%EÁ, °¹z° CAV° ZÁR-/¥aiát ¥vU%EÁ ¥jUtEU vUZÁPÆAQÁ CfðAiÁ°E aiÁ»wÁiÁEÁ Sz-Áau aiÁq-ÁUÁalÇ. Cfð, °, ÁÁU C°yðÁiÁ J-Á ZÁR-/¥aiát ¥qÇlÁPÆAQÁ CfðAiÁEÁ, °, vPlÁ, MAZÁ áÁ° CfðAiÁ° E°ÁEÇ¹gá ZÁR-/¥aiát ¥vU%EÁ, °, °Á «¥gÁz° C°yðÁiÁ C°yðvE°EÁ gzÁ¥r, ÁUÁalZÁ. áÁE° ZÁR-/¥aiát ¥vU%EÁ ¥j²ÁE°EiÁ° °ÁdgÁ¥r, z C°yðU% C°yðvE°EÁ gzÁ¥r, ÁUÁalZÁ °ÁUÆ C°gEÁ áÁAÇE DAiÁ ¥QÁiÁ-ÁAZ PÉq-ÁUÁalZÁ. C°yðÁiÁ J-Á, Az°ðz° MAZÁ vg°z ZÁR-/¥aiát ¥vU%EÁ, °, vPlÁ, F SU C°yð S°¼ JZjP á», °Á, Eá¹z. ©Ei aiÁ»wÁiÁEÁ, °¹z° C°yðÁiÁ CfðAiÁEÁ wg, j, ÁUÁalZÁ.

5. zÉ»P vÁ½P, zÉ»P PÁiÁð, áxðv, zÁ°zÁqðv, áÁE° ZÁR-/¥aiát ¥vU% ¥j²ÁE°EiÁ° °Tv ¥jÁPU%:

áÁA°AQ ¥jÁPU% PÁjvÁ CEÁAPAEÁ PÁ°PÁ°P E-ÁSÁ áÁi, ÉmíE° ¥Pn, ÁUÁalZÁ.

6. zÉ»P vÁ½P ¥jÁP:

¥ÁgÁµ C°yðU%U :	1600 «ÁÁlgí NI	07 «ÁµU% C°ÇAiÁ° ¥EgÉ, ÁPÁ.
áÁ»¼Á C°yðU%U °ÁUÆ : aiÁf, ÉP C°yðU%U	1000 «ÁÁlgí NI	06 «ÁµU% C°ÇAiÁ° ¥EgÉ, ÁPÁ.

zÉ»P vÁ½P ¥jÁPAiÁ° CE°ðgÁz C°yðU%EÁ áÁAÇE DAiÁ ¥QÁiÁ-ÁAZ PÉq-ÁUÁalZÁ. zÉ»P vÁ½P ¥jÁPAiÁ° C°ðgÁUÁá C°yðU%EÁ aiÁv áÁAÇE °Avz zÉ»P PÁiÁð, áxðv ¥jÁPU ¥jt, ÁUÁalZÁ.

7. zÉ»P PÁiÁð, áxðv ¥jÁP:

P. A.	LIA	C°ðvÁ, áÁiÁ ávÁ P«Á, ÁPÁz zÆg	
		¥ÁgÁµ C°yðU%U	áÁ»¼Á °ÁUÆ aiÁf, ÉP C°yðU%U
1	100 «ÁÁlgí NI	15, PAqÁU%Á	18.5, PAqÁU%Á
2	Jvg fVv	1.20 «ÁÁlgí	0.90 «ÁÁlgí
3	Gz fVv	3.80 «ÁÁlgí	2.50 «ÁÁlgí
4	±Ámí¥Ámí ¥ÁgÁµ: 16 J-í.©. áÁ»¼: 8 J-í.©.	5.60 «ÁÁlgí	3.76 «ÁÁlgí
5(J)	800 «ÁÁlgí NI	2 «Áµ 50, PAqÁU%Á	-
5(©)	200 «ÁÁlgí NI	-	40, PAqÁU%Á

F áÁE° 5 ««z zÉ»P PÁiÁð, áxðv ¥jÁPU% ¥ÉQ Pµ 3 ¥jÁPU%° PqÁiÁáÁv vÁUðq °EAz ÁPÁ.

zÉ»P PÁiÁð, áxðv ¥jÁPAiÁ° vÁUðq °EAÇz C°yðU%Á aiÁv áÁAÇE °Avz °Tv ¥jÁPU °ÁdgÁU°Á C°ðv ¥qÁiÁÁvÁg. zÉ»P PÁiÁð, áxðv ¥jÁPAiÁ° CE°ðgÁz C°yðU%EÁ áÁAÇE DAiÁ ¥QÁiÁ-ÁAZ PÉq-ÁUÁalZÁ. AiiÁalZÁ °Avz ° zÉ»P vÁ½P/zÉ»P PÁiÁð, áxðv ¥jÁPAiÁ° CE°ðgÁz °Cx°á ¥jÁP EqaíÁá, áÁiÁz° UÁiÁUÆAQ° Cx°á Eivg AiiÁalZÁ PÁgtPÁV CE°ðgÁz C°yðU%U EEÆIAZÁ C°PÁ± áÁq-ÁUÁalÇ.

8. °Tv ¥jÁP:

°Tv ¥jÁPAIÄ ¥± ¥WPAIÄÄ ÉÆgÄ (100) CAPU¼ZÁVZÄ, CgavÄ (60) «ÄµU¼ CªÇAIÄ° Gvj, ¯ÁPÁVZ. ¥± ¥WPAIÄÄ S°Ä DAiÄ (objective multiple choice) ªiÁZjAiÄZÁVZÄ, EzÄ ¥Áx«ÄP, ªªiÄÉi eÄÉ °ÁUÆ ¥Áx«ÄP CAPUtv «µAiÄªÉÄ M¼UEArgÁVZ.

«±Äµ,ÆZE: C¯iyðU¼Ä ÉªªAPÁW ¥jÁPU¼U vªÄ,Av RaðE° °ÁdgÁU¯ÁPÄ.

°Tv ¥jÁP: ¥ÆtðUEAQ ÉAvg ªÄjmí ¥nAiÄÉÄ ¥Pn, ¯ÁUªªizÄ. DAiÄ ªiÁq¯ÁPáz °ÄZU¼,ASiU CÉAUÄtªÁV C°ð C¯iyðU¼U F P¼PAq zÄ°zÁqðv ªÁvÄ ªizQÄAiÄ ¥jÁPAIÄÉÄ ªizÄÇPÁJU¼Az Éq, ¯ÁUªªizÄ. F ªizQÄAiÄ ¥jÁPAIÄ° vÁUðq°ÆAÇz C¯iyðU¼U °ÁUÆ ªÄjmí DzÁgz ªÄÁgu °ÄZU¼,ASiU¼ CÉAUÄtªÁV gÆÄ,gí ÇAzÁU¼ CÉÄ,Ág ¥,Áv ZÁ°AiÄ°gªªªÄ, ¯ÁW ªAiÄªÁU¼ CÉÄ,Ág DAiÄ ªiÁq ¯ÁUªªizÄ.

9. zÄ°zÁqðv ¥jÁP:

9.1. ±ÁjÁjP ªiÁÉzAQU¼Ä: ±ÁjÁjP ªiÁÉzAQU¼ÄÄ F P¼VEAv µUÇ¥r, ¯ÁVZ.

¥ÁgÄµ C¯iyðU¼U:		
zÄ°zÁqðv	Evg J ¯Á ¥ªUðU¼ C¯iyðU¼U	µUÇ¥r¹z CgtiU¼° ªÁ¹,ªª ¥j²µ ¥AUqz ŠÄqPIÄ dÉÁAUZ C¯iyðU¼U
Jvg:	Pµ 163, ¯ªÄ.	Pµ 152, ¯ªÄ.
Jz, Áv¼v:	ªªiÄÉi ¹WAIÄ° Pµ 79, ¯ªÄ.	ªªiÄÉi ¹WAIÄ° Pµ 74, ¯ªÄ.
Jz Pµ »UÄ«P:	5, ¯ªÄ.	5, ¯ªÄ.
ªª»¼A C¯iyðU¼U:		
zÄ°zÁqðv	Evg J ¯Á ¥ªUðU¼ C¯iyðU¼U	µUÇ¥r¹z CgtiU¼° ªÁ¹,ªª ¥j²µ ¥AUqz ŠÄqPIÄ dÉÁAUZ C¯iyðU¼U
Jvg:	Pµ 150, ¯ªÄ.	Pµ 145, ¯ªÄ.
Jz, Áv¼v:	CÉ ¯Ä, ªªÇ	CÉ ¯Ä, ªªÇ
Pµ vÆP:	40 P.f.	38 P.f.

9.2. F P¼PAq zÄ»P ÉÆÉvU¼Ä°ÆAÇgªªªgÄ DAiÄU CÉ°ðgÄ:

1. vÁUÄ ªªArU¼Ä (knock knees)
2. ¯ÁVZ PÁÇÁU¼Ä (Bow legs)
3. Z¥m ¥ÁZ (Flat feet)
4. Ég Hv«gªªªgÄ(Varicose Veins)
5. ªiÁvÉÁq®ª ªÁvÄ PÁ¼ªª, ªªªxiðz° vÆqPÄ (impediment in speech and hearing)
6. ¥ÁgÄµ C¯iyðU¼U CAqªªAiÄÄ (hydrocele in men)
7. St PÁgÁqÄ/EgÁ¼Ä PÁgÁqÄ (vision/colour blindness/night blindness)

9.3. zÉ¶, ªªxið:

C¯iyðU¼Ä F P¼U µUÇ¥r¹gªª zÉ¶, ªªxiðªÉÄ PÉiqP, »v CxªÁ PÉiqP g»v PqÁAiÄªÁV °ÆAÇg¯ÁPÄ °ÁUÆ zÉ¶, ªªxið PÁjvÄ F P¼PAq ¥jÁPU¼ÄÄ Éq, ¯ÁUªªizÄ.

zÆg zÉ¶ (Distant vision)			ªªª zÉ¶ (Near vision)		
zÆµg»v PtÄ (Better eye)	CxªÁ	zÆµ¥Æjv PtÄ (Worse eye)	zÆµg»v PtÄ (Better eye)	CxªÁ	zÆµ¥Æjv PtÄ (Worse eye)
6/6 ¯ªÄlgí	CxªÁ	6/9 ¯ªÄlgí	0/6 ¯ªÄlgí	CxªÁ	0/8 ¯ªÄlgí

¥W PtÄ, ªÆÆtð zÉ¶ °ÆAÇg¯ÁPÄ. ªuÁðÁzv, ªª¼UtÄ CxªÁ AiiªªizÄ PtÉ CxªÁ g¥AiÄ «P¼v ¹WAIÄÉÄ CÉ°ðv JAZÄ ¥jut, ¯ÁUªªizÄ.

9.4. ±ªt±Q:

C¯iyðU¼Ä ±ªt ±QAIÄÉÄ ¥jÁQ,®ª F P¼PAq ¥jÁPU¼ÄÄ Éq, ¯ÁUªªizÄ.

1. jĕlgĭ m, ĭ
2. āSgĭ m, ĭ
3. m, ĭ ŷÁgĭ ājUĒĀ

āĀ°Ē ŷjĀPU¼° AiiĀāĭZÁzgĒ ±ā t zĒĒμ«zAiĀAzĀ PAqĀSaz° CAV° CĭyĎU¼Ā DaiĀU CĒ°ĎgĀUĀvÁg.

10. «±Āμ, ĒZEU¼Ā:

(1) Cgtĭ «ĀPP °ĀZAiĀ ĒĀg ĒĀĀPÁWUÁV Cĕ, ĒZE °ĒgrĭgĀ JĀ āĭvU¼° MAZĀ ĕĒĀP āĭvĀ MAZĀ, āĀiĀz° ĒĀĀPÁWU, ĀSAĕĭz JĀ ŷjĀPU¼ĒĒ Ēq, ĀUĀāĭzĀ. DzĭJaz CĭyĎU¼Ā AiiĀāĭZÁzgĒ MAZĀ āĭvĀ, ĀSAĕĭz Cgtĭ «ĀPP °ĀZU CfĎ°, °ĀāĭzĀ M¼vĀ.

(2) CĭyĎU¼Ā ĒĀĀPÁWUĀ JĀ ŷjĀPU¼U vāĀ, Av RaĎĒ° °ĀdgĀUĀĀPĀ °ĀUĒ F JĀ ŷjĀPU¼Ā MAZQAv °āĒ ĕĒ ĒqAiĀāĭzĭJaz F SUI JĀ ŷĒāĎĭzĭv °ĀUĒ vAUĀ«P SUI, Av RaĎĒ° āĭā, ĭ āĭĀRPĒ¼vPzĀĀ.

10.1. 10ĒĀ vgUw °ĀUĒ CzQAv āĀĀI «ZĀĀĀĭ, z° PĒĭq ĀμAiĀĒĒĀ ŷxāĀ CxāĀ ĕwĀAiĀ ĀμAiĀĒĒĀV Cĭĭ, zĀ ĒgĀā CĭyĎU¼U PĚÁĎIP 1«ĭ, ĀāU¼Ā (ĒĀĀPÁW) (PĒĭq ĀμĀ ŷjĀP) ĕAiĀāĀU¼Ā, 1984Pĭ ŷĒgPāÁV, PĀĎgz DzĀ±, ASĭ 1D, ĒĒ 69 J, ĭ1Dgĭ 84 ĕĒĀP 23-9-1985 g°, ĒĒāĭz ŷPĀg CAV° CĭyĎU¼U PĒĭq ĀμĀ ĒĒĒĒĒĒĒ ŷjĀQ, ©Ā ĕUĕŷrĭz PĒĭq ĀμĀ ŷjĀPAiĀ° GwĀtĎgĀz ĒAvgĀā CĭyĎU¼Ā ĒĀĀPÁW °ĒAZ©Ā CĎĎgĀUĀvÁg. PĒĭq ĀμĀ ŷjĀPAiĀ° CĒĒĒĒĒĒĒĒ CĭyĎU¼ĒĒ āĀĀĕĒ DaiĀ ŷQAiĀĀĀz PĒ©qĀUĀāĭzĀ.

10.2. CĭyĎU¼Ā °Tv ŷjĀPAiĀ° U¼ĭz CAPU¼ āĀjmi DzĀgz° °ĀUĒ ZĀ°AiĀ°gĀā āĒAz āĭvĀ ĒĀĀPÁW ĕAiĀāĀ, «ĀĀ, Āw ĕAiĀāĀU¼Ā ŷPĀg ŷjUtĭ CAwāĀ DaiĀ ŷnAiĀĒĒĒ vAiĀĭ, ĀUĀāĭzĀ.

10.3. ĒĀĀPÁW °ĒĒĒ CĭyĎU¼, vgĀĀw, ŷjĀPĀxĎ Cāĕ °ĀUĒ, ¼Ā ĕAiĀĀQ:

CAwāĀĀV ĒĀĀPÁWU CĎĎgĀz CĭyĎU¼ĒĒ Cĕ, ĒĒāĭgĀā «ĀUPĭ ĕAiĀĀQUĒ¼, ĀUĀāĭzĀ. ĒĀĀPÁW °ĒĒĒ CĭyĎU¼Ā ŷŷxāĀĀV ĒĀĀP āĭĀrz, ¼z° Pμ 5 āμĎU¼, ĀāAiĀĒĒĒ ŷĒgĭ, vPzĀĀ.

ĒĀĀPÁW °ĒĒĒ CĭyĎU¼Ā DaiĀ °ĀZU ĕUĕŷrĭz vgĀĀwĀĒĒĒ AiĀ±ĭAiĀV ŷĒgĭ, ĀĀVz. ĕUĕŷrĭz vgĀĀw Cāĕ °ĀUĒ ŷjĀPĀxĎ CāĕAiĀ «āg P¼PAqĀwz.

°Āzĭ	vgĀĀw Cāĕ	ŷjĀPĀxĎ Cāĕ (vgĀĀw Cāĕ, Āj)
Cgtĭ «ĀPP	6 wAU¼Ā	24 wAU¼Ā

11. ««z ŷĀUĎU¼ Cr «ĀĀ, Āw PĒĒĒā CĭyĎU¼Ā, °, ĀĀz zĀRĀ/ŷāĭĀt ŷvU¼Ā «āg P¼PAqĀwz:

««z ŷĀUĎU¼ Cr «ĀĀ, Āw PĒĒĒĒ CfĎ°, °, ĀāgĀ ēĀw ŷāĭĀt ŷv °ĀUĒ DzĀAiĀ ŷāĭĀt ŷv, ĒvĀĭĕ «ĀĀ, Āw PĀjvĀ ŷāĭĀt ŷvU¼ĒĒ F P¼PAq ĒĀĒĒĒU¼° °ĒĒĒĒĒĒĒ. °ĀUĒ F JĀ ŷāĭĀt ŷvU¼Ā CfĎ°, °, ©Ā ĕUĕŷrĭgĀā PĒĒĒĒĒ ĕĒĒPzĒ¼U ŷqĕgĀā ŷāĭĀt ŷvU¼Ā DVgĀĒĒĒ.

11.1. ±ĒPtP «ZĀĀĎvU, ĀSAĕĭz CAP ŷn

11.2. ŷj²μ ēĀw/ŷj²μ ŷAUqz CĭyĎU¼Ā, ĀSAzŷĭ v°zĀĀĒgĭĭJaz ĕĀqĀz ēĀw ŷāĭĀt ŷvāĒĒĒ «ĒĒĒĒ-r” g° ŷqĕgĀĒĒĒ.

11.3. AiĒĒĒĒU¼Az ĕgĀ²vgĀz PĀĀĀS CĭyĎU¼Ā, ĀSAzŷĭ v°zĀĀĒgĭĭJaz “ĒĒĒĒ-3” g° ĕĀrgĀā ŷāĭĀt ŷvāĒĒĒ ŷqĕgĀĒĒĒ.

11.4. āĭĀf, ĩĕP CĭyĎU¼Ā, ĀSAzŷĭ WĪPĕAz r, ĭZĀēĭĎ °ĒĒĒ SUI āĒĒĒ ŷāĭĀt ŷv āĀvĀ ŷĒĭμĒĒ ŷqAiĀĀwĀ SUI zĀRĀ ŷv ŷqĕgĀĒĒĒ °ĀUĒ āĭĀf, ĩĕP «ĀĀ, ĀwU ĕAiĀāĀĒĒ, Āg CĎĎgĀ JAS SUI ŷāĭĀt ŷvāĒĒĒ ĕwgz, ĩĕP PĀĭt °ĀUĒ ŷĒĒĒĒ, w ĒĀSĀĀz ŷqĕgĀĒĒĒ.

11.5. UĀĀĀt «ĀĀ, Āw PĒĒĒā ŷj²μ ēĀw, ŷj²μ ŷAUq CĭyĎU¼Ā 1ĒĒ vgUwĀĀz 10ĒĒ vgUwĀiĀājU (JĀ āμĎU¼Ā) UĀĀĀt ŷzĀ±z ±ĀU¼° «ZĀĀĀĭ, āĭĀrz SUI, ĀSAzŷĭ ±ĀĀ āĀSĒĒĒĒĒĒĒĒĒĒĒ ĕĀqĀz “ĒĒĒĒ-2”ĒĒ PĀv ²PuĀĕPĀjU¼Ā āĀĀĒĒĒĒ āĭĀrz ŷāĭĀt ŷvāĒĒĒ ŷqĕgĀĒĒĒ.

«±Āμ, ĒZE: UĀĀĀt «ĀĀ, Āw PĒĒĒā ŷj²μ ēĀw, ŷj²μ ŷAUq CĭyĎU¼Ā DzĀAiĀ āĀvĀ ēĀw ŷāĭĀt ŷvU¼Ā wg, ĩvUĒĒq° CāgĀ UĀĀĀt «ĀĀ, ĀwUĒ CĒ°ĎgĀUĀvÁg.

- 11.6. Pēlīq aīāzīāā avāḏPgītz° «āā, āw Pēāīgāā CīyḏUyā MAZēā vGUw-āAz °vEā vGUwAīāgU Pēlīq aīāzīāāz° aīā, AU aīārz SUI ±ā-ā aāSēāēāāzāAīāJaz, » aīāR1 Pāv 2PuāCPājU½Az aāāāāāāā aīārz ¥aīāt ¥v ¥qCg-āPā.
- 11.7. Cgtī ¥āgPgāV Cq, ēZE ēEāAPP Lzā (5) aμḏU¼, āāAīāEā, °1zā, ¥, āv Cgtī ¥āgPgāV aāAZāāgAīāāwgā Cgtī ¥āgPg SUI, ASAC1z, āāīāfP Cgtī «āUy¼ G¥ Cgtī, AgPuāCPājU½Az ¥aīāt ¥vāEā ¥qCg-āPā.
- 11.8. PāμgēāUcAz Uāt aāāR °EACgā CīyḏUyā «āā, °j1z °āzUyāU «āā, āw Pēāgā CīyḏUyā PāμgēāUcAz Uāt aāāRgāVgā SUI aīāzīāāāā ¥aīāt ¥vāEā, Pāḏgz CqPīv eāēE, AS: 1D, āE 115, ēā 2005 ēEāP 19-11-2005 g° μUc¥r1z EāāēEāī° PāμgēāUcAz Uāt aāāRgāVgā SUI f-ā āā1z aīāzīāāāā āāq½-āAz ¥aīāt ¥vāEā ¥qCg-āPā. PāμgēāUcAz Uāt aāāR °EACgā CīyḏUyā Aīāā1zā «zāz CAU«PvAīāEā °EACg-āgzā.
- 11.9. ¥j2μ ¥AUqPI, ājz μUc¥r1gā SāqPIā dEāAUz CīyḏUyā 1Eā vGUw-āAz 7Eā vGUwAīāgU Cī11z ±ā-āīā aāSēāēāāzāAīāJaz zēāPgt ¥vāEā ¥qzā, °, āā1zā °āUē āā, ½z SUI, ASAC1z v°2ā-āīgīgāJaz zēāPgt ¥vāEā ¥qzā, °, āā1zā.
12. Uāā, āPāz aāāRī CA±Uyā:
- 12.1. DEīēī aāSāAvg Cfḏ, °1z aīāvPI CīyḏAīāā DAIāU C°ḏv ¥qAīāā1Cq.
- 12.2. CīyḏUyā Cfḏ °āPā aēzā zā°zāqīḏvAīā Pājvā, zj °āzU μUc¥r1gā aīāEzAqā vāāU Egā Pājvā Rav¥r1PēAQā CfḏAīāEā, °, āā w½1z.
- 12.3. Aīāā1zā «zz CAU«PvAīāEā °EACgā CīyḏUyā Cgtī gPP °āzU Cfḏ, °, āā CāPā±«gāā1Cq. PāμgēāUcAz Uāt aāāR °EACz CīyḏUyā Aīāā1zā «zz CAU«PvAīāEā °EACg-āgzā.
- 12.4. CīyḏUyā vāā aīā»wUāV On-line CfḏAīā MAZā egāPī ¥wAīāEā āāvā ±āā ¥āaw1z g2āCāīāEā vāEACU v¥zā EīāPēyāā, ēā1z.
- 12.5. CīyḏAīāā CfḏAīāEā wḏ aīāqāāU C, μ/C¥ētd/v¥ā Cxāā, āyā aīā»w āāq-āgzā. C, μ/C¥ētd/v¥ā Cxāā, āyā aīā»w āārz° CīyḏUyā CzPI ēāg āāvā, A¥ētd dāāāggāUāVāg. CīyḏUyā On-line CfḏAīā° āārgā aīā»w/«agUyāEā Aīāā1zā °Avz°Aīāē Sz-āāu aīāqāā CāPā± āāq-āUāā1Cq. Dz ¥AīāP CīyḏUyā On-line CfḏAīāEā wḏ aīāqāāU F PZāJāīā Cq, ēZEāī° w½1gā J-ā CA±UyāEā, jAīāV Cxēḏ1PēAQā, CfḏAīāEā, jAīāV āāvā, āāḏPāV wḏ aīāqvPzā.
- 12.6. CīyḏUyā vāā CfḏUyā° āārgā aīā»wUyā, j Ez JAZā āā«1 CāgāUyā āāē° zār-uyā ¥j2āāē āāvā zā°zāqīḏv, zē»P vāyP, zē»P PāAīāḏ, āāxḏv āāvā °Tv ¥jāPāīāEā SgAīāā C°ḏgā JASāzEā ¥jUt1 C°ḏgāzā Paqā Saz CīyḏUyā aīāv ¥āā± ¥vUyāEā eāj aīāq-āUāvz. DzJaz μUc¥r1z aīāēāāw, «zāīḏv, āā, āw, EvāCūyā CēāUāt āV CfḏAīā°, jAīāz aīā»w āāqāā1zā CīyḏUyā dāāāJāīāVgāvz.
- 12.7. Cfḏ āāāēā Aīāā1zā PāgtPē āāgā¥āaw aīāq-āUāā1Cq.
- 12.8. MŠēā CīyḏAīāā MAZā āāzU MAZQAv °Zā CfḏUyāEā, °1zī°, vāēā, °1gā J-ā CfḏUyāAīāē MAZā jāw aīā»wAīāEā āārz° Cīyḏ, °1gā PēEāīā CfḏAīāEā aīāv ¥jUt, āUāā1zā. F «μAīāz° DAIā ¥āCPāgz wāāīāḏēā CawāāāVgāvz.
- 12.9. ¥, āv, Pāḏj (Pāaz, Pāḏg/PēāḏIP gādī, Pāḏg/Evg gādīyā) °āUē, A, Uyā° Cxāā ¥āCPāgz°, āā, °, āwgā CīyḏUyā, ASAC1z EāāāPāw ¥āCPāgCaz PqāAīāāV Cēāāw ¥vāEā ¥qCīāPēAQā Cgtī E-āSāīāā D¥āQ1zāU āāqvPzā.
- 12.10. Aīāā1zā CīyḏAīāā vEā DAIāU, ASAC1zAv āā° Mvq vgāā ¥Aīāw1z° Cāv° CīyḏAīāEā DAIā ¥QAIā-āAz Cē°ḏUē½, āUāā1zā.
- 12.11. PēāḏIP gādīz Aīāā1zā, Pāḏj E-āS, Pāaz, Pāḏj E-āS Cxāā Cg, Pāḏj, āāāz, A, Aīā, āā-āAz aēāUēArgā ēēPgā ēāāPāwU C°ḏg.
- 12.12. Pāēēēā āā»gāzā Wēāī, āz, A, I, A, Uyā Cxāā, AWz/, AWUyā, z,īgāVzīg Cxāā Eēāā1zā jāwAīā° Cāv° A, I, A, Uyā Cxāā, AWz/, AWUyāEACU μPI, A¥Pḏ °EACzīg Cāv° āq EāāPāwU C°ḏgāUāā1Cq.
- 12.13. CīyḏAīāā, aīādWāVāP PīvUyā° vēqV C¥gāCāīāVzīg Cāv° āqUyā EāāPāwU C°ḏgāUāā1Cq.

- 12.14. MSjVAV °ZÄ fÄAv ¥wAiÄgEÄ / ¥wAiÄgEÄ °EAÇz ¥ÄgÄ / aÄ¼ CÄyðUÄ, PÄðgz ¥EÄÄEÄÄw EÖZÄ EÄÄPÄWU C°ðgÄVgÄÄ.
- 12.15. AiiÄÄZÄ CÄyðAiÄÄ PÄAz CxÄÄ AiiÄÄZÄ gÄdÄ, PÄðg / ,PÄðj ,A,Ü¼U EÄ,ÄÄ AiiÄÄZÄ ¥jÄPU¼U CxÄÄ DAiÄU¼U °ÄdgÄUÄ vÄVÄ°PÄV S»mj,®nzg CxÄÄ SÄAiÄÄ DV CÉ°ðUÆArzg CxÄÄ S»mj,®nzg, CAV° CÄyðAiÄÄ EÄÄPÄWU C°ðgÄVgÄÄ.
- 12.16. CÄyðAiÄÄ EÄÄPÄW ¥jÄPU ÄgÆS ÄQÄiÄÄ vEÄ ¥gÄV PÄ¼»¹z° CxÄÄ vÄÄ ÄÄ»WU¼EÄ EÄÄEÇ¹z° CxÄÄ PÄwÄÄ CxÄÄ wÇz ZÄRÄWU¼EÄ CxÄÄ C,vi «agU¼EÄ PÄrz° CxÄÄ ,vi «µAiÄU¼EÄ ÄgÄiÄz CxÄÄ CÄÄav ÄiÄUðU¼EÄ G¥AiÄV¹z° CxÄÄ ¥AiÄW¹z° F EÄÄPÄWU CÄgEÄ CÉ°ðgÄzÄ ¥jUt, ÄUÄÄZÄ ÄVÄ PEÁÐIP ÄÄUjP ,ÄÄU¼Ä (ÄÄiÄÄ EÄÄPÄW) PÄiÄÄU¼Ä, 1977g G¥ PÄiÄÄ 20 gÄV C¥gÄÇ ÄÄ°guU M¼¥qÄÄgÄ.
- 12.17. ,PÄðj DzÄ± ,AS: J¥ir-J,ÜjJ-04-|En-2005 ÇEÄAP 31-3-2006 gÄV CA±ZÄÄÄ PÄÄw AiÄÄdE (Contributory Pension Scheme)U F EÄÄPÄWÄiÄÄ DAiÄÄiÄZ CÄyðUÄ SzigÄVgÄvÄg.
- 12.18. DAiÄÄ ÄVÄ EÄÄPÄW ¥QÄiÄÄiÄ AiiÄÄZÄ °Avz° DAiÄU ¥jUt¹gÄ CA±U¼ SÜi ÄVÄ, PAqÄ SÄz° CxÄÄ DPÄ¥u ,°PÄiÄz°, PÄÄIÄð wÄÄÄU¼Ä, ,gPÄgz PÄÄð±U¼Ä, EÄÄS ,ÄVÄÄU¼Ä SÄz°, ¥Pn¹gÄ DAiÄÄ ¥nÄiÄ°, ÄP SÄZÄÄu ÄiÄr DAiÄÄ ¥n ¥jµj,Ä CÇPÄgÄEÄ DAiÄÄ ¥ÄÇPÄgÄ °EAÇgÄvz.
- 12.19. MAZÄ ÄÄ¼ CÇ,ÆZEÄiÄ° EÄÄEÇ¹gÄÄ °ÄZU¼ ,ASÄiÄ° Prv CxÄÄ °ZÄÄj Dz° ÄVÄ ÄÄ,Äw ÄVÄðPgtz° KEÄzgÆ SÄZÄÄu ÄiÄqÄÄPÄZ CÄ±Pv PAqÄ SÄz° SÄZÄÄu ÄiÄqÄÄÄZÄ ÄVÄ SÄZÄÄ «agU¼EÄ EÄÄSÄ ÄÄ,Äm: www.aranya.gov.in° ¥Pn, ÄUÄÄZÄ.
- 12.20. CÄyðAiÄÄ °ÄZU Cfd ,°¹z vPt VÄÄÄ PÄiÄÄÄ ÄVÄ CÇPÄiÄÄU¼U (Rules & Regulations) SzigÄVgÄvÄ JÄZÄ ÄÄ, ÄVgÄvz. MAZÄ ÄÄ¼ VÄÄÄ ,zj °ÄZU DAiÄÄiÄZ ¥Pz° vzEÄv CÄÄ PÄiÄÄU¼EÄ ¥²,®Ä SgÄÄ.
- 12.21. Gvg ¥wPAiÄÄÄ ,ÄÄPÄUÄ ÄiÄr¹ UtP ÄiÄAvz ÄÄSÄE C°ðvÄ ¥nÄiÄÄÄ ¹z¥r,ÄÄZjÄz °Tv¥jÄPU C°ðv ¥qÇgÄ CÄyðUÄ Gvg ¥wPAiÄÄ ÄiÄ»WÄiÄÄÄ wð ÄiÄqÄÄ ,®ÄÄV ¥jÄPU ÜC¥r¹gÄÄ ,ÄÄiÄQÄv Czð UÄm ÄÄÄÄvÄV ¥jÄPÄ PÆorU v¥ZÄ °ÄdgÄUvPzÄ. D ,ÄÄiÄz° ¥jÄPÄ ÄÄ°ZÄgPgÄ PÄÄÄ ÄiÄUð,ÆZEU¼EÄ PÄqÄvÄg.
- 12.22. ÄÄg EÄÄPÄW ¥QÄiÄÄiÄ AiiÄÄZÄ «µÄiÄz° AiiÄÄZÄ ¥v ÄÄ°ÄgPÄ D,z«gÄÄ.
- 12.23. CÄyðAiÄÄ DAiÄÄ ¥QÄiÄU ,ASAÇ¹ZÄv AiiÄÄZÄ ,¶ÄPgTÄPÄ DAiÄÄ ¥ÄÇPÄgz wÄÄiÄðEÄÄ CAwÄÄÄVgÄvz. JÄÄ PÄEÄEÄ «ÄZU¼Ä PEÁÐIP Dq¼v EÄÄiÄÄÄÄq¼ÄiÄÄ ÄÄ,Ü M¼¥ngÄvz.

ÄÄÄRi Cgti ,AgPuÄÇPÄj

ÄVÄ DAiÄÄ ¥ÄÇPÄg

ÄÄ,ÆgÄ ÄV, ÄÄ,ÆgÄ.

PR-92

SC-20

Cgti EÄÄS

ÄÄÄRi Cgti ,AgPuÄÇPÄj °ÄUÄ DAiÄÄ ¥ÄÇPÄg, ZÄÄÄgÄdEÜg ÄV, ZÄÄÄgÄdEÜg

CÇ,ÆZE

,AS: J2/¹SÄÇ/C.«ÄÄÄ/¹DgÄ-17/2017-18 ÇEÄAP: 21.05.2018

49 Cgti ÄÄPÄ °ÄZU¼U ÄÄg EÄÄPÄW 2018-19

,PÄðgz CÇ,ÆZE ,AS: J¥IEE 61 J¥IJEF 2013, ÇEÄAP: 05.12.2014 g PEÁÐIP Cgti EÄÄSÄ ,ÄÄU¼Ä (EÄÄPÄW) (wÄÄ¥r) PÄiÄÄÄU¼Ä, 2014 gÄV Cgti EÄÄSÄiÄ ZÄÄÄgÄdEÜg ÄVz °Ä° ,AgQv ¥ZÄ±, SARÄÄÄg «ÄUz 20 ÄVÄ ¥j²µ ¥AUq (Local Dwelling Tribes) – 2 (ÄÄPÄÄUÄ), PÄÄj ÄÄfÄÄ «ÄU, PÄÄÄUÄÄ «ÄU 10 ÄVÄ ¥j²µ ¥AUq (ÄÄiÄÄ) – 1 (ÄÄPÄÄUÄ), ©.DgÄ.n. °Ä° ,AgQv ¥ZÄ±, ZÄÄÄgÄdEÜg «ÄU 15 ÄVÄ ¥j²µ ¥AUq (ÄÄiÄÄ) – 1 (ÄÄPÄÄUÄ) MÄÄ 49 °ÄZU¼U ÄÄg EÄÄPÄWÄV C°ð CÄyðUÄZ CfdU¼EÄ D°ÄÄ, ÄVz. F EÄÄPÄW ¥QÄiÄU ÄÄÄRi Cgti ,AgPuÄÇPÄj, ZÄÄÄgÄdEÜg ÄV, ZÄÄÄgÄdEÜg EÄÄg DAiÄÄ ¥ÄÇPÄgÄVgÄvÄg.

1. Cfd ,°ÄÄ «ZÄE :

CfdÄiÄÄÄ On-line ÄÄSÄÄv CÄyðUÄ ,°vPzÄ. On-line Cfd, CÇ,ÆZE EÄÄU¼Ä EÄÄSÄ ÄÄ,Äm:

www.aranya.gov.in° ¥PÄÄr, ÄUÄÄZÄ. EzÄÄ °EgVÄr¹ AiiÄÄZÄ «zz° CfdÄiÄÄÄ ,°®,Ä CÄPÄ±«gÄÄ.

On-line CfdÄiÄÄÄ vÄASÄÄ ,°ÄiÄPÄÄUÄÄ ,ÆZEU¼EÄ EÄÄSÄ ÄÄ,Äm° PÄqÄÄUÄÄZÄ. CÄyðUÄÄ vÄÄ

ŷāUđ	, āĀv¼ «ĀĀ, Āw						MIĀ
	ĴāiĀĒi	āiĀf ĴĥP	PĀμgĒĀUĤAz UĀt āĀĀR °ĒAĤz CĴiyđ	AiĒĀdĒU½Az ngĀ²vUĒAq PĀIĀŠz CĴiyđ	UĀĀĀt	PĒiq āiĀziāĀ	
ŷāUđ I	1	-	-	-	-	-	1
ŷāUđ II (J)	1	-	-	-	-	-	1
ŷāUđ III (J)	-	-	-	-	1	-	1
MIĀ :	5	1	-	1	3	-	10

1.2. PĀĀĴj āĒifĀ « ĀĀU, PĒĴĀUĀ@ – 10 āĀvĀ ŷj²μ ŷĀUq (ĴāiĀĒi) – 1 (ĀĀPĴĀUĴ) °ĀzU½Ā

PĀĀĴj āĒifĀ « ĀĀU, PĒĴĀUĀ@ āĀĴAiĀ° SgĀā ŷĒtđ CxāĀ ĀĀU±B vĀ@ĒPĀ ŷzĀ±U½° 1ĒĀ vgUw–ĀĀz 7ĒĀ vgUwAiĀāgu CĴĴ¹¹gĀā °ĀUĒ F « ĀĀU āĀĴAiĀ CgtĴU½° āĀ¹Ĵā ŷj²μ ŷĀUqPĴĴjz SĀqPIĀ dĒĀAUU½Āz eĀĒĀ PĀgĀS, PĀqĀ PĀgĀS, °QĴQ, ĴĒ°U, ĴĒ°UgĀ, AiĀgā, UĒqĀ, EgĀ¼gĴ, EgĀ°UĀ, PĒgUĀ, āĀ@PĀr, āĀĒPĀr, āĀĀgĀ, āĀĀzĀ āĀvĀ vĒĒq ŷĀUqU½U Ĵjz CĴiyđU½U MIĀ 10 °ĀzU½ ŷĴ ±ĀPqĀ 50 ĀĀUz °ĀzU½Ē CAzg 5 °ĀzU½Ē F āĀĀĀt¹z ŷĀUqz CĴiyđU½U «ĀĀ, °j, ĀVz.

G½z 5 °ĀzU½Ē PĀĀĴj āĒifĀ « ĀĀU, PĒĴĀUĀ@ ĀĀUPI F P/PAqAv āVđPj, ĀVz.

ŷāUđ	, āĀv¼ «ĀĀ, Āw						MIĀ
	ĴāiĀĒi	āiĀf ĴĥP	PĀμgĒĀUĤAz UĀt āĀĀR °ĒAĤz CĴiyđ	AiĒĀdĒU½Az ngĀ²vUĒAq PĀIĀŠz CĴiyđ	UĀĀĀt	PĒiq āiĀziāĀ	
ŷj²μ ŷĀUq	1	-	-	-	-	-	1
ĴāiĀĒi C°đv	1	-	-	-	1	-	2
ŷāUđ I	1	-	-	-	-	-	1
ŷāUđ II (J)	1	-	-	-	-	-	1
MIĀ:	4	-	-	-	1	-	5

CgtĴ «ĀPĴ (ĀĀPĴĀUĴ) °Āz:

PĀĀĴj āĒifĀ « ĀĀU, PĒĴĀUĀ@–CgtĴ «ĀPĴ (ŷj²μ ŷĀUq (ĴāiĀĒi))

ŷāUđ	°Āz
ŷj²μ ŷĀUq (ĴāiĀĒi)	1
MIĀ :	1

1.3. ©.DgĴ.n. °Ā° ĴgQv ŷzĀ±, ZĀāgĀdĒUg – 15 āĀvĀ ŷj²μ ŷĀUq (ĴāiĀĒi – 1 (ĀĀPĴĀUĴ) °ĀzU½Ā

©.DgĴ.n. °Ā° ĴgQv ŷzĀ±, ZĀāgĀdĒUg āĀĴAiĀ° SgĀā ŷĒtđ CxāĀ ĀĀU±B vĀ@ĒPĀ ŷzĀ±U½° 1ĒĀ vgUw–ĀĀz 7ĒĀ vgUwAiĀāgu CĴĴ¹¹gĀā °ĀUĒ F « ĀĀU āĀĴAiĀ CgtĴU½° āĀ¹Ĵā ŷj²μ ŷĀUqPĴĴjz SĀqPIĀ dĒĀAUU½Āz eĀĒĀ PĀgĀS, PĀqĀ PĀgĀS, °QĴQ, ĴĒ°U, ĴĒ°UgĀ, AiĀgā, UĒqĀ, EgĀ¼gĴ, EgĀ°UĀ, PĒgUĀ, āĀ@PĀr, āĀĒPĀr, āĀĀgĀ, āĀĀzĀ āĀvĀ vĒĒq ŷĀUqU½U Ĵjz CĴiyđU½U MIĀ 15 °ĀzU½ ŷĴ ±ĀPqĀ 50 ĀĀUz °ĀzU½Ē CAzg 8 °ĀzU½Ē F āĀĀĀt¹z ŷĀUqz CĴiyđU½U «ĀĀ, °j, ĀVz.

G½z 7 °ĀzU½Ē ©.DgĴ.n. °Ā° ĴgQv ŷzĀ±, ZĀāgĀdĒUg «ĀUPI F P/PAqAv āVđPj, ĀVz.

ŷāUđ	, āĀv¼ «ĀĀ, Āw						MIĀ
	ĴāiĀĒi	āiĀf ĴĥP	PĀμgĒĀUĤAz UĀt āĀĀR °ĒAĤz CĴiyđ	AiĒĀdĒU½Az ngĀ²vUĒAq PĀIĀŠz CĴiyđ	UĀĀĀt	PĒiq āiĀziāĀ	
ŷj²μ eĀw	1	-	-	-	-	-	1
ĴāiĀĒi C°đv	2	-	-	-	1	-	3
ŷāUđ II (J)	2	-	-	-	-	-	2

3.2.3	aÍÁf ,ÉpJU aAi/ÉÄ«Äw :	,±, ¥QU¼°, Äa , °1 ÐAiÄaiÄÉÄ, Äg ÐaÄw / r aÉ©É, ÄµÉi (Demobilisation) Cxªª jMAZiªªAmi (Retrenchment) °EAÇz aÍÁf ,Ép CíyðU½U Cªgª Aiiªª ¥ªUÐP , ÄjgªvªgAiÉ D ¥ªUÐP aÄÄ°E , AS: 3.2.1 g° ÐUÇ¥r¹z Ujµ aAi/ÉÄ«ÄwU Cªgª Jµª aµð ,±, ¥QU¼°, Äa , °1gªg/ÉÄ Cµª aµðU½U aÄ/Égª (3) aµð , Äj¹zg Jµª aµðU¼AUªªz/ÉÄ Cµª aµðU¼ , r °PAiÄÉÄ ÐÄq-ÁUªªzÄ.
-------	--	---

«agu»: «aÍÁf ,Ép» JAZg PEÁÐIP ÉÁUjP , Äªª (, ÄaiÄÉÄ ÉÄªÁPÁw) ÐAiªªÄU¼Ä, 1977 g° Cxéð¹gªªAvÁVz.
 F ¥zz Cxð «agu F P¼PAQAwz:

PEÁÐIP ÉÁUjP , Äªª (, ÄaiÄÉÄ ÉÄªÁPÁw) ÐAiªªÄU¼Ä 1977g ÐAiªªÄ 2(1)(i) :

“Ex-Serviceman” means a person, who has served in any rank (whether as a combatant or as non-combatant) in the regular Army, Navy and Air Force of the Union but does not include a person who has served in the Defense Security Corps, the General Reserve Engineering Force, the Lok Sahayak Sena and the Para Military Force; and

- Who has retired from such service after earning his pension; or
- Who has been released from such service on medical grounds attributable to military service or circumstances beyond his control and awarded medical or other disability pension; or
- Who has been released otherwise than on his own request from such service as a result of reduction in establishment; or
- Who has been released from such service after completing the specific period of engagement otherwise than at his own request or by way of dismissal or discharge on account of misconduct or inefficiency and has been given a gratuity;

and includes personnel of the Territorial Army of the following categories, namely:-

- Pension holders for continuous embodied service;
- Persons with disability attributable to military service; and
- Gallantry award winners.

Explanation : The persons serving in the armed forces of the union, who on retirement from service, would come under the category of “Ex-Serviceman” may be permitted to apply for re-employment one year before the completion of the specified terms of engagement and avail themselves of all concessions available to ex-servicemen, but shall not be appointed to a State Civil Service or Post until they are permitted to leave the uniform.

3. ¹ÄPiv CfdU¼ ¥gªª±ð/ÉÄªÁPÁw «ZÁE

PEÁÐIP Cgti E-ÁSA , Äªª (ÉÄªÁPÁw) (wzÄ¥r) ÐAiªªÄU¼Ä, 2014 g CÉAiª °ÁUE ¥, Äv ZÁ°Aiª°gªª
 «ÄÄ, Äw ÐAiªªaiÄÉÄ, Äg «ÄÄ, Äw aVÄðPgt aÍÁq-ÁVz. ¹ÄPj, ÄUªª CfdU¼° °wð aÍÁrgªª aÍÁ»w/«ªgU¼
 DzÁgz CÉAiª C°ð CíyðU½U aÄÉ© ZÁR-¥ªiªt ¥vU¼ ¥j²Ä°E, zÉ»P vÁ½P, zÉ»P PÁAiªð , aÄxðv aÄvª
 zÄ°ZÁqðv ¥jÁPU½U , Éav CÉÁAPZAZª °ÁdgÁUªª w½, ÄUªªzÄ. , zj , Éav CÉÁAPZAZª C°ð CíyðU½U
 aÄÉ© ZÁR-¥ªiªt ¥vU¼ÉÄ ¥j²Ä°EU aÄÄRi Cgti , AgPuªCfPªj °ÁUE DAIª ¥ÁCPÁg Eªg JzÁgª
 °Ádgª¥r , ÄPª.

zÉ»P vÁ½P ¥jÁPAiª° C°ðv °EAÇzªgª aÍÁv aÄÄAÇE °Avz zÉ»P PÁAiªð , aÄxðv ¥jÁPU C°ðv
 °EAZÁvÁg. zÉ»P PÁAiªð , aÄxðv ¥jÁPAiª° C°ðv °EAÇz CíyðU¼ª aÍÁv aÄÄAÇE °Avz zÄ°ZÁqðv
 ¥jÁPU C°ðv °EAZÁvÁg. zÄ°ZÁqðv ¥jÁPAiª° C°ðv °EAÇz CíyðU¼ª aÍÁv aÄÄAÇE °Avz aÄÉ©
 ZÁR-¥ªiªt ¥vU¼ ¥j²Ä°EAIª° CfðAiª° ÉªAÉÇ¹gªª aÍÁ»w/«ªgU¼U ¥ÉgP aÄvª , jAiªz aÄÉ©
 ZÁR-¥ªiªt ¥vU¼ÉÄ CíyðU¼ª °Ádgª¥r¹z CíyðU½U aÍÁv aÄÄAÇE °Avz °Tv ¥jÁPU °ÁdgÁUªª
 C°ðgÁUªvÁg. DAIª CÉU¼AZª ÉqAiªªª zÉ»P vÁ½P, zÉ»P PÁAiªð , aÄxðv aÄvª zÄ°ZÁqðv ¥jÁPU¼
 ¥°vªªªÉÄ DAIª CÉZAZª DAIª ¥ÁCPÁgª DAIª ¥jÁPª PÁAZU¼° ¥Pí¥r , Äªgª.

aÄÉ© ZÁR-¥ªiªt ¥vU¼ ¥j²Ä°EAIª° CfðAiª° ÉªAÉÇ¹gªª aÍÁ»w/«ªgU¼U C¥íÉÄqí aÍÁrgªª
 aÍÁ»w/«ªgU¼ ZÁR-U¼ ¥j²Ä°Eªª aÄª , °Ádgª ¥r , Äª ZÁR-U¼ª Aiiªªzª jÄwAiª UEAZ°/ aÄwP ZÁR-¥ªiªt
 ¥vU¼ÉÄ , °¹z° CAV° ZÁR-¥ªiªt ¥vU¼ÉÄ ¥jUtÉU vUZÁPÉAQª CfðAiª°Eªª aÍÁ»wAiªÉÄ Sª-ªªu
 aÍÁq-ÁUªªCf°. Cfð , °ªªÁU CíyðAiªª J-ª ZÁR-U¼ÉÄ ¥qCíÁPÉAQª CfðAiªÉÄ , °vPíª, MAZª aÄª
 CfðAiª° ÉªAÉÇ¹gªª ZÁR-U¼ÉÄ , °ªª «¥ªgªz° CíyðAiª CíyðvÉªÉÄ gzª¥r , ÄUªªzÄ. aÄÉ©
 ZÁR-¥ªiªt ¥vU¼ÉÄ ¥j²Ä°Eªª , aÄAiªz° °Ádgª¥r , z CíyðU¼ CíyðvÉªÉÄ gzª¥r , ÄUªªzÄ °ÁUE
 CªgÉÄ aÄÄAÇE DAIª ¥QAIª-ªªz Pí©q-ÁUªªzÄ. CíyðAiªª J-ª , Azªªz° MAZª vg°z ZÁR-U¼ÉÄ , °vPíª,
 F SÜ Cíyð S°¼ JZjPªª , ©ª , Éª¹z. «©Éª aÍÁ»wAiªÉÄ , °¹z° CíyðAiª CfðAiªÉÄ wg , íj , ÄUªªzÄ.

- zÉ»P vÁ½P, zÉ»P PÁAiªð , aÄxðv, zÄ°ZÁqðv, aÄÉ© ZÁR-¥ªiªt ¥vU¼ ¥j²Ä°Eªª aÄvª °Tv ¥jÁPU¼ª :
 aÄÄAQª ¥jÁPU¼ Pªjvª CÉÁAPªÉÄ PÁ©PÁ©P E-ÁSAªª , íj , Éª¹z° ¥Pn , ÄUªªzÄ.

5. zÉ»P vÁ½P ¥jÁPi:

¥ÁgÁµ C“iyðU½U	1600 «ÁÁlgĩ NI	07 □«ÁµU¼ Cª¢AiÁ° ¥Ægġ, “ÁPÁ.
ªÁ»¼Á C“iyðU½U °ÁUÆ aiÁf ,ġP C“iyðU½U	1000 «ÁÁlgĩ NI	06 □«ÁµU¼ Cª¢AiÁ° ¥Ægġ, “ÁPÁ.

zÉ»P vÁ½P ¥jÁPiÁ° CÉ°ðgÁz C“iyðU¼EÁ aÁÁA¢E DAiÁ ¥QAIÁ-ÁAz Pġq-ÁUÁaġzÁ. zÉ»P vÁ½P ¥jÁPiÁ° C°ðgÁUÁª C“iyðU¼EÁ aiÁv aÁÁA¢E °Avz zÉ»P PÁiÁġ, ªÁxðv ¥jÁPU ¥jUt, -ÁUÁaġzÁ.

6. zÉ»P PÁiÁġ, ªÁxðv ¥jÁPi:

P. A.	LIA	C°ðvª, ªÁiÁª ªAvª Pªª, “APAZ zÆg	
		¥ÁgÁµ C“iyðU½U	ªÁ»¼Á °ÁUÆ aiÁf ,ġP C“iyðU½U
1	100 «ÁÁlgĩ NI	15 ,PAqAU¼A	18.5 ,PAqAU¼A
2	Jvg fVv	1.20 «ÁÁlgĩ	0.90 «ÁÁlgĩ
3	Gz fVv	3.80 «ÁÁlgĩ	2.50 «ÁÁlgĩ
4	±Ámĩ¥Ámĩ ¥ÁgÁµ: 16 J ġ.ġ. ªÁ»¼: 8 J ġ.ġ.	5.60 «ÁÁlgĩ	3.76 «ÁÁlgĩ
5(J)	800 «ÁÁlgĩ NI	2 □«Áµ 50 ,PAqAU¼A	-
5(ġ)	200 «ÁÁlgĩ NI	-	40 ,PAqAU¼A

F ªÁÁ°E 5 ««z zÉ»P PÁiÁġ, ªÁxðv ¥jÁPU¼ ¥ġ Pµ 3 ¥jÁPU¼° PqÁiÁªAv vÁUðq °ÆAz “ÁPÁ.

zÉ»P PÁiÁġ, ªÁxðv ¥jÁPiÁ° vÁUðq °ÆAz C“iyðU¼ª aiÁv aÁÁA¢E °Avz °Tv ¥jÁPU °ÁdgÁUª C°ðv ¥qAiÁªvÁg. zÉ»P PÁiÁġ, ªÁxðv ¥jÁPiÁ° CÉ°ðgÁz C“iyðU¼EÁ aÁÁA¢E DAiÁ ¥QAIÁ-ÁAz Pġq-ÁUÁaġzÁ. AiiÁaġzÁ °Avz° zÉ»P vÁ½P/zÉ»P PÁiÁġ, ªÁxðv ¥jÁPiÁ° CÉ°ðgÁz° Cxªª ¥jÁP £qAiÁªª, ªÁiÁz° UÁiÁUÆaq° Cxªª Eavg AiiÁaġzÁ PágtPÁv CÉ°ðgÁz C“iyðU½U EÆÆiAzª CªPª± □Áq-ÁUÁªġ.

7. °Tv ¥jÁPi:

°Tv ¥jÁPiÁª ¥± ¥wPAiÁª EÆgÁ (100) CAPU¼ZÁvZÁ, Cgªvª (60) □«ÁµU¼ Cª¢AiÁ° Gvj, “ÁPÁvz. ¥± ¥wPAiÁª Sª DAiÁ (objective multiple choice) aiÁzjAiÁZÁvZÁ, Ezª ¥ÁxªP, ªaiÁE eÁE °ÁUÆ ¥ÁxªP CAPUtv «µAiÁªEÁ M¼UÆArgÁvz.

«±µ ,ÆZE: C“iyðU¼ª EªªPÁw ¥jÁPU½U vªª, Av RaðE° °ÁdgÁU“ÁPÁ.

°Tv ¥jÁP ¥EtðUÆaq Eavg ªÁjmi ¥naiEÁ ¥Pn, -ÁUÁaġzÁ. DAiÁ aiÁq“ÁPáz °ÁzU¼, ASiU CÉAUªt ªÁv C°ð C“iyðU½U F P¼PAq zÁ°zÁqðv ªÁvª æzQÁiÁª ¥jÁPiÁEÁ æzÁġPÁjU½Az £q, -ÁUÁaġzÁ. F æzQÁiÁª ¥jÁPiÁ° vÁUðq°ÆAz C“iyðU½U °ÁUÆ ªÁjmi DzÁgz ªÁÁgu °ÁzU¼, ASiU¼ CÉAUªt ªÁv gÆÁ,gi ©AzÁU¼ CÉÁ,Ág ¥,Áv ZÁ°AiÁ°gªª «ÁÁ, -Áw ªAiÁªU¼ CÉÁ,Ág DAiÁ aiÁq-ÁUÁaġzÁ.

8. zÁ°zÁqðv ¥jÁPi:

8.1. ±ÁjÁjP ªiÁEzAQU¼ª: ±ÁjÁjP aiÁEzAQU¼EÁ F P¼VEAv µU¢¥r, -Ávz.

¥ÁgÁµ C“iyðU½U:		
zÁ°zÁqðv	Evg J-Á ¥ªUðU¼ C“iyðU½U	µU¢¥r¹z CgtiU¼° ªÁ¹, ªª ¥j²µ ¥AUqz ŠÁqPIª dÉÁAUz C“iyðU½U
Jvg:	Pµ 163 ,«ÁÁ.	Pµ 152 ,«ÁÁ.
Jz ,Áv¼v:	, ªaiÁEi ¹wAiÁ° Pµ 79 ,«ÁÁ.	, ªaiÁEi ¹wAiÁ° Pµ 74 ,«ÁÁ.
Jz Pµ »UÁªP:	5 ,«ÁÁ.	5 ,«ÁÁ.
ªÁ»¼Á C“iyðU½U:		
zÁ°zÁqðv	Evg J-Á ¥ªUðU¼ C“iyðU½U	µU¢¥r¹z CgtiU¼° ªÁ¹, ªª ¥j²µ ¥AUqz ŠÁqPIª dÉÁAUz C“iyðU½U
Jvg:	Pµ 150 ,«ÁÁ.	Pµ 145 ,«ÁÁ.
Jz ,Áv¼v:	CÉ-ª, ªªġ	CÉ-ª, ªªġ
Pµ vÆP:	40 P.f.	38 P.f.

- 10.1 ±P tP «zÁ^oðvU ,AŞAÇ¹z CAP ŷn
- 10.2 ŷj²µ eÁw/ŷj²µ ŷAUqz C^oŷyðUŷÄ ,AŞAzŷI v^o2Ä^oÁgig^ajAz ðÄq^oÁz eÁw ŷaiÁt ŷv^aEÄÄ “E^aÄE-^r” g^o ŷqÇg^oÄPÄ.
- 10.3 AiEÄðEUŷAz ðgÁ²vgÁz PÄIÄÄŞz C^oŷyðAiÄÄ ,AŞAzŷI v^o2Ä^oÁgijAz “E^aÄE-3” g^o ðÄrgÄ^a ŷaiÁt ŷv^aEÄÄ ŷqÇg^oÄPÄ.
- 10.4 aiáf ,ðP C^oŷyðUŷÄ ,AŞAzŷI WIPÇAz r,izÁeið^oEAÇz SUI^o aÄE^o ŷaiÁt ŷv^aÄvÄ ŷEiµEi ŷqAiÄÄwgÄ^a SUI^o zÄR^o ŷv^a ŷqÇg^oÄPÄ^o ÄU^oE aiáf ,ðP «ÄÄ, ÄwU^o ðAiÄ^aiÄEÄ, Äg C^oðgÄ JAS SUI^o ŷaiÁt ŷv^aEÄÄ^o wgz ,ðP P^oÄt^o ÄU^oE ŷAE^að, w E^oÄS^oÄAz ŷqÇg^oÄPÄ.
- 10.5 UÄ«ÄÄt «ÄÄ, Äw PÄÄgÄ^a ŷj²µ eÁw, ŷj²µ ŷAUq C^oŷyðUŷÄ 1EÄ vgUw^oÄAz 10EÄ vgUwAiÄ^ajU (J^oÄ^aµðUŷÄ) UÄ«ÄÄt ŷzÄ±z ±Ä^oUŷ^o «zÄ^oÄ, aiÄrz SUI^o ,AŞAzŷI ±Ä^oÄ^o ÄÄSÄEÄŷÄzÄAiÄjAz ðÄq^oÄz “E^aÄE-2”EÄÄ PÄv^o 2PuÄÇPÄjUŷÄ^o ÄÄÄ^oÄgÄdÄ aiÄrz ŷaiÁt ŷv^aEÄÄ ŷqÇg^oÄPÄ.
«ÄÄµ ,ÆZE : UÄ«ÄÄt «ÄÄ, Äw PÄÄgÄ^a ŷj²µ eÁw, ŷj²µ ŷAUq C^oŷyðUŷÄ DzÄAiÄ^o ÄvÄ eÁw ŷaiÁt ŷvUŷÄ wg, ðvUEAq^o C^agÄ UÄ«ÄÄt «ÄÄ, ÄwU^oE C^oEðgÄUÄvÄg.
- 10.6 PEiq aiÄzÄÄ^o ÄvÄðPgtz^o «ÄÄ, Äw PÄÄjgÄ^a C^oŷyðUŷÄ MAZEÄ vgUw^oÄAz^o vEÄ vgUwAiÄ^agU PEiq aiÄzÄÄz^o ÄÄ, AU aiÄrz SUI^o ±Ä^oÄ^o ÄÄSÄEÄŷÄzÄAiÄjAz ,» aiÄr¹ PÄv^o 2PuÄÇPÄjUŷÄz^o ÄÄÄ^oÄgÄdÄ aiÄrz ŷaiÁt ŷv^a ŷqÇg^oÄPÄ.
- 10.7 Cgti ŷÄgPgÄV CÇ,ÆZE ÇEÄAPP LzÄ (5) ÄµðUŷÄ ,ÄÄAiÄEÄÄ ,^o1zÄ, ŷ,Äv Cgti ŷÄgPgÄV ÄÄÄzÄ^agAiÄÄwgÄ^a Cgti ŷÄgPg SUI^o ,AŞAÇ¹z ,ÄaiáfP Cgti «^oÄUŷÄ Gŷ Cgti ,AgPuÄÇPÄjUŷÄz^o ŷaiÁt ŷv^aEÄÄ ŷqÇg^oÄPÄ.
- 10.8 PÄµgEÄUÇAz UÄt ÄÄÄR^o EAÇgÄ^a C^oŷyðUŷÄ «ÄÄ, ^oj1z^o ÄzUŷÄU «ÄÄ, Äw PÄÄgÄ^a C^oŷyðUŷÄ PÄµgEÄUÇAz UÄt ÄÄÄRgÄVgÄ^a SUI^o ÄizQÄAiÄ^o ŷaiÁt ŷv^aEÄÄ ,PÄðgz CÇPiv eÄŷE ,AS^o 1D, ÄE 115 ,E^o 2005, ÇEÄAP: 19-11-2005 g^o µUÇŷr1z^o E^aÄEÄAiÄ^o PÄµgEÄUÇAz UÄt ÄÄÄRgÄVgÄ^a SUI^o f^oÄ^o ÄÄz ÄizQÄAiÄ^o ÄÄÄq^oÄAz^o ŷaiÁt ŷv^aEÄÄ ŷqÇg^oÄPÄ. PÄµgEÄUÇAz UÄt ÄÄÄR^o EAÇgÄ^a C^oŷyðUŷÄ ÄiÄÄzÄ^o «zÄz CAU«P@vAiÄEÄÄ^o EAÇg^oÄgzÄ.
- 10.9 ŷj²µ ŷAUqP^o ,Äjz µUÇŷr1gÄ^a SÄqPIÄ dEÄAUZ C^oŷyðUŷÄ 1EÄ vgUw^oÄAz 7EÄ vgUwAiÄ^agU C^oi1z^o ±Ä^oÄiÄ^o ÄÄSÄEÄŷÄzÄAiÄjAz zÄrÄPgt ŷv^aEÄÄ ŷqzÄ ,^oÄÄzÄ^o ÄU^oE ÄÄ, ^oÄz SUI^o ,AŞAÇ¹z v^o2Ä^oÄgig^ajAz zÄrÄPgt ŷv^aEÄÄ ŷqzÄ ,^oÄÄzÄ.
11. **UÄÄ, ÄPÄz ÄÄÄRi CA±UŷÄ:**
- 11.1 DEi^oEi ÄÄSÄAvg Cfð ,^o1z aiÄvPi C^oŷyðAiÄÄ DÄiÄU C^oðv ŷqAiÄÄÄÇ.
- 11.2 C^oŷyðUŷÄ Cfð^o ÄPÄ^a ÄEzÄ^o zÄ^ozÄqðvAiÄ^o PÄjvÄ ,zj^o ÄzU µUÇŷr1gÄ^a aiÄEzAq^a vÄÄU EgÄ^a PÄjvÄ Ravŷr1PEAqÄ CfðAiÄEÄÄ ,^oÄÄ w^o1z.
- 11.3 ÄiÄÄzÄ^o «zz CAU«P@vAiÄEÄÄ^o EAÇgÄ^a C^oŷyðUŷÄ Cgti gPP^o ÄzU Cfð ,^oÄÄ CÄPÄ±«gÄÄÇ. PÄµgEÄUÇAz UÄt ÄÄÄR^o EAÇz C^oŷyðUŷÄ ÄiÄÄzÄ^o «zz CAU«P@vAiÄEÄÄ^o EAÇg^oÄgzÄ.
- 11.4 C^oŷyðUŷÄ vÄÄ^o aiÄ»wUÄV On-line CfðAiÄ MAZÄ egÄPi ŷwAiÄEÄÄ ÄvÄ ±Ä^oÄ^o ŷÄÄw1z g2ÄÇAiÄEÄÄ vÄEAÇU vŷzÄ EÄPÄEÄÄÄ ,EÄ1z.
- 11.5 C^oŷyðAiÄÄ CfðAiÄEÄÄ^o wð^o aiÄqÄÄAU C,µ/ÇŷEtð/vŷÄ CxÄÄ ,ÄŷÄ aiÄ»w ðÄq^oÄgzÄ. C,µ/ÇŷEtð/vŷÄ CxÄÄ ,ÄŷÄ aiÄ»w ðÄrz^o C^oŷyðUŷÄ CzPi EÄg ÄvÄ ,AŷEtð dÄÄ^oÄggÄUÄvÄg. C^oŷyðUŷÄ On-line CfðAiÄ^o ðÄrgÄ^a aiÄ»w/«gUŷÄÄÄ ÄiÄÄzÄ^o Ävz^oÄiÄE^o Sz^oÄÄu aiÄqÄÄ CÄPÄ± ðÄq^oÄUÄÄÇ. Dz ŷAiÄÄP C^oŷyðUŷÄ On-line CfðAiÄEÄÄ^o wð^o aiÄqÄÄAU F PZÄjAiÄ CÇ,ÆZEÄiÄ^o w^o1gÄ^a J^oÄ CA±UŷÄÄÄ ,jÄiÄV CxÄÄ1PEAqÄ, CfðAiÄEÄÄ ,jÄiÄV ÄvÄ ,ÄÄðPÄÄV wð^o aiÄqvPzÄ.
- 11.6 C^oŷyðUŷÄ vÄÄ^o CfðUŷÄ^o ðÄrgÄ^a aiÄ»wUŷÄ ,j Ez JÄzÄ^o ÄÄ^o1 CÄgÄUŷÄ ÄÄE^o zÄR^oUŷÄ ŷj2Ä^oE ÄvÄ zÄ^ozÄqðv, zÄ»P vÄŷP, zÄ»P PÄiÄð ,ÄÄðv ÄvÄ^o Tv ŷjÄPÄiÄEÄÄ SgÄiÄÄ^o C^oðgÄ JÄSÄzEÄÄ ŷjUt¹ C^oðgÄzÄ PAqÄ SÄz C^oŷyðUŷÄ aiÄv ŷÄÄ± ŷvUŷÄÄÄ eÄj aiÄq^oÄUÄvz. DzJÄz µUÇŷr1z ÄAiEÄÄÄw, «zÄ^oðv, «ÄÄ, Äw, EÄÄÇUŷÄU ÇEÄUÄt ÄÄV CfðAiÄ^o ,jÄiÄz aiÄ»w ðÄqÄÄzÄ C^oŷyðUŷÄ dÄÄ^oÄjÄiÄVgÄvz.
- 11.7 Cfð ±Ä^oÄ^o ÄÄÄ ÄiÄÄzÄ^o PÄgtPÄE ÄÄgÄÄÄÄw aiÄq^oÄUÄÄÇ.
- 11.8 MŞEÄ C^oŷyðAiÄÄ MAZÄ^o ÄzU MAZQAv^o ÄÄ CfðUŷÄÄÄ ,^o1z^o, vÄEÄ ,^o1gÄ^a J^oÄ CfðUŷÄ^oÄiÄE MAZÄ jÄw aiÄ»wAiÄEÄÄ ðÄrz^o C^oŷyð ,^o1gÄ^a PÄEÄiÄ CfðAiÄEÄÄ aiÄv ŷjUt^oÄUÄÄzÄ. F «µÄiÄ^o DÄiÄ ŷÄÇPÄgz wÄÄiÄðEÄÄ CÄwÄÄÄVgÄvz.

